

Lekce 3: Orientace v nemocnici

1. Potřebuju pomoc!
2. Zdravotnická zařízení a zdravotníci
3. Orientace v nemocnici
4. Čísla 10–100
5. Důležité výrazy a fráze
6. Test

1. Potřebuju pomoc

Kdo vám může pomoci? Doplňte.

doktor	policie	hasiči
A burning house		a firemen
		hasiči
Someone on the ground with a broken leg or hand. In the back there is an ambulance (a yellow one used in CR)		a doctor
		doktor
A thief running away from a man who is crying for help		a policeman
		policie

03_1 Poslouchejte. Jaký mají telefon?

155 150 112 158

The same pictures of firemen, police and doctor as above.			
hasiči: 150	doktor/pohotovost: 155	policie: 158	univerzální číslo pro pomoc: 112

VŠIMNĚTE SI:

1. V krizových situacích volejte na jednotné evropské číslo tísňového volání 112, které spojuje hasiče, lékařskou pohotovost a policii.
2. Oficiální název lékařské pohotovosti je Zdravotnická záchranná služba. Lidově se používá název pohotovost, sanitka nebo záchranka.

03_2 Poslouchejte a doplňte. Kdo pomáhá v dialogu 1, 2 a 3?

hasiči doktor policie

03_2_1 Dialog 1	doktor
03_2_2 Dialog 2	hasiči
03_2_3 Dialog 3	policie

2. Zdravotnická zařízení a zdravotníci

03_3 Abdul a Galina studují medicínu v Praze. Jsou poprvé v české nemocnici. Kdo nebo co je to? Poslouchejte a opakujte.

a hospital	emergency	surgery	a waiting room	a pharmacy
03_3_1 nemocnice	03_3_2 pohotovost	03_3_3 ordinace	03_3_4 čekárna	03_3_5 lékárna
a male doctor	a female doctor	a female nurse	a male nurse	an ambulance (car)
03_3_6 doktor (lékař)	03_3_7 doktorka (lékařka)	03_3_8 zdravotní sestra	03_3_9 ošetřovatel	03_3_10 sanitka

VÝSLOVNOST: Při opakování nových slov pečlivě nacvičujte přízvuk na první slabice. Více o výslovnosti najdete [zde](#). **GG 2**

VŠIMNĚTE SI: Výrazy **lékař, lékařka** jsou formální a používají se obvykle v psaném jazyce. Výrazy **doktor, doktorka** se používají v medicíně k označení doktorů medicíny (titul MUDr.), ale také dalších akademických titulů, jako je např. doktor filosofie (PhDr., PhD.), přírodních věd (RNDr.) práva (JUDr.) a podobně.

Doplňte k obrázkům.

doktorka (lékařka) lékárna zdravotní sestra pohotovost ošetřovatel
nemocnice čekárna doktor (lékař) sanitka ordinace

a female doctor	pharmacy	a waiting room	ambulance	a male nurse
doktorka (lékařka)	lékárna	čekárna	sanitka	ošetřovatel
a male doctor	a hospital	a female nurse	emergency a	surgery
doktor (lékař)	nemocnice	zdravotní sestra	pohotovost	ordinace

03_3 Poslouchejte. Doplňte písmena.

a hospital	emergency		an ambulance	a pharmacy
03_3_1 nemocnice	03_3_2 pohotovost	03_3_3 ordinace	03_3_4 čekárna	03_3_5 lékárna
a male doctor	a female doctor	a female nurse	a waiting room	a male nurse

03_3_6 doktor (lékař)	03_3_7 doktorka (lékařka)	03_3_8 zdravotní sestra	03_3_9 ošetřovatel	03_3_10 sanitka

VÝSLOVNOST: Slabiky ni a di ve slovech sanitka a ordinace se vyslovují tvrdě. Je to proto, že slova sanitka a ordinace jsou cizího původu. Více o výslovnosti najdete [zde](#). GG 2

Jaká oddělení najdou Abdul a Galina v nemocnici? Kdo tam pracuje? Doplňte.

neuroložka chirurg gynekoložka kožní lékař psychiatr internistka
reumatolog alergolog ortoped zubní lékařka praktická lékařka psycholožka

	a male doctor	a female doctor
Jaké je to oddělení?	Kdo tam pracuje (muž)?	Kdo tam pracuje (žena)?
alergologie	alergolog	alergoložka
gynekologie	gynekolog	gynekoložka
chirurgie	chirurg	---
imunologie	imunolog	imunoložka
interna	internista	internistka
neurologie	neurolog	neuroložka
ortopedie	ortoped	ortopedka
otorhinolaryngolog (ORL)	otorhinolaryngolog	otorhinolaryngoložka
psychiatrie	psychiatr	psychiatrička
psychologie	psycholog	psycholožka
revmatologie	revmatolog	revmatoložka
rentgen	rentgenolog	rentgenoložka
praktický lékař	praktický lékař	praktická lékařka
kožní (oddělení)	kožní lékař	kožní lékařka
oční (oddělení)	oční lékař	oční lékařka
zubní (oddělení)	zubní lékař	zubní lékařka

Spojte mužské a ženské zdravotnické profese.

alergolog	zubní lékařka	alergoložka
gynekolog	imunoložka	gynekoložka
imunolog	oční lékařka	imunoložka
internista	internistka	internistka
psycholog	kožní lékařka	psycholožka
praktický lékař	psycholožka	praktická lékařka
kožní lékař	alergoložka	kožní lékařka
oční lékař	gynekoložka	oční lékařka
zubní lékař	praktická lékařka	zubní lékařka

Co píšeme nebo čteme v nemocnici? Co říkají pacienti? Doplňte neformální výrazy.

zubařkasestřička očařka praktik očař zubař

formální výraz	neformální výraz
praktický lékař	praktik
oční lékař	očař
oční lékařka	očařka
zubní lékař	zubař
zubní lékařka	zubařka
zdravotní sestra	sestřička

VŠIMNĚTE SI: Pro běžně mluvený jazyk je typická univerbizace, například: oční lékař – očař, zubní lékař – zubař. Více o běžně mluveném jazyce najdete [zde](#). GG 31

03_4 Poslouchejte. Vyberte, co slyšíte.

Co děláte? – Jsem **neurolog**/neurologie.
 Haló, to je **ortopedie**/ortoped?
 Vy jste praktický lékař/**praktická lékařka**?
 Alice je interna/**internistka**.
 Robert je gynekologie/**gynekolog**.
 Co děláte? – Jsem zubní lékařka/**oční lékařka**.
 Prosím vás, jaký telefon má **alergologie**/alergolog?

Kde kdo pracuje? Doplňte.

zubní lékař na kožním (oddělení) otorhinolaryngolog chirurg na imunologii
 oční lékař na neurologii na ortopedii psychiatr alergolog
 internista na gynekologii

alergolog	pracuje	na alergologii.
gynekolog		na gynekologii.
chirurg		na chirurgii.
imunolog		na imunologii.
internista		na interně.
neurolog		na neurologii.
ortoped		na ortopedii.
otorhinolaryngolog		na otolaryngologii (na ORL).
psychiatr		na psychiatrii.
kožní lékař		na kožním (oddělení).
oční lékař		na očním (oddělení).
zubní lékař		na zubním (oddělení).

Jaké tituly mají pracovníci ve zdravotnictví? Spojte zkratku titulu a titul.

MUDr. RNDr. Mgr. prof. doc. dipl. sestra	docent, docentka magistr, magistra profesor, profesorka doktor, doktorka přírodních věd diplomovaná sestra doktor, doktorka medicíny	doktor, doktorka medicíny doktor, doktorka přírodních věd magistr, magistra profesor, profesorka docent, docentka diplomovaná sestra
---	---	---

Jak tyto lidi budete oslovovat? Vyberte správnou možnost.

a female doctor The pictures should reflect the profession (e. g. white coat) and age (e. g. a profesor can be older then a docent) where possible. However, they do not have the key meaning for correct solutions, because the profession is written bellow.	pane doktore! paní doktorko!
doktorka	
a man	pane profesore! paní profesorko!
profesor	
a man	pane docente! paní docentko!
docent	
a woman	pane docente! paní docentko!
docentka	

a male doctor	pane doktore! paní doktorko!
doktor	
a woman	pane profesore! paní profesorko!
profesorka	
a nurse	paní sestro! sestro, sestřičko!
zdravotní sestra	

GRAMATIKA: Když někoho oslovujeme, používáme vokativ (5. pád). Porovnejte:

pan doktor (nominativ) – pane doktore! (vokativ)

paní doktorka (nominativ) – paní doktorko! (vokativ)

O použití vokativu více [zde](#). GG 7. 5 Tabulku vokativu singuláru najdete [zde](#). GG 7. 5. 1

03_5 Poslouchejte. Vyberte, co slyšíte.

Odkud jste, paní doktorka/paní doktorko?

To je paní doktorka/paní doktorko.

To je pan profesor/pane profesore.

Pan profesor/Pane profesore, jaký máte telefon?

Pan docent/Pane docente tady není.

Pan docent/Pane docente, vy jste z České republiky?

Pan doktor/Pane doktore, vy jste tady?

Pan doktor/Pane doktore je tady.

3. Orientace v nemocnici

Čtete 2 dialogy. Všimněte si podtržených výrazů.

Dialog 1

Pan Karásek je nemocný. Jde na polikliniku. Ptá se dole ve vrátnici.

Pan Karásek: Dobrý den, prosím vás, kde je tady praktický lékař?

Paní ve vrátnici: Jaký? Pan doktor Havlík nebo paní doktorka Složilová?

Pan Karásek: Havlík.

Paní ve vrátnici: Tak pan doktor Havlík je nahoře, v druhém patře vlevo.

Pan Karásek: Aha, děkuju. A je tady výtah?

Paní ve vrátnici: Ano, výtah je tady v přízemí.

Dialog 2

Paní Procházkovou bolí zub. Jde na polikliniku. Ptá se zdravotní sestry.

Paní Procházková: Prosím vás, kde je tady zubní?

Sestřička: Zubní je dole, v prvním patře vpravo.

Paní Procházková: Děkuju.

GRAMATIKA: Podtržené výrazy jsou adverbia vyjadřující lokaci. Více o adverbích vyjadřujících směr a lokaci najdete [zde](#). GG 24. 2 Souhrnnou tabulku vyjadřující směr versus lokaci najdete [zde](#). GG 25. 1

03_6 Poslouchejte a doplňte. Pak kontrolujte poslechem.

nahoře vpravo druhém praktický lékař vlevo prvním
Prosím vás, dole

03_6_1 Prosím vás, kde je tady **praktický lékař**?

03_6_2 **Prosím vás**, kde je tady zubní?

03_6_3 To je v **prvním** patře.

03_6_4 To je v **druhém** patře.

03_6_5 To je **vlevo**.

03_6_6 To je **vpravo**.

03_6_7 To je **nahoře**.

03_6_8 To je **dole**.

VÝSLOVNOST: Pozor na výslovnost: kde [gde], vpravo [fpravo]. O výslovnosti více [zde](#). GG 2

03_7 Kde je to? Poslouchejte a opakujte.

A man standing near an object (see Čeština expres 1, page 16)	A man standing far from an object (see Čeština expres 1, page 16)				
03_7_1 tady	03_7_2 tam	03_7_3 nahoře	03_7_4 dole	03_7_5 vpravo, napravo	03_7_6 vlevo, nalevo

VŠIMNĚTE SI: Místo výrazů vpravo a vlevo můžete také slyšet napravo a nalevo. Tato adverbia mají stejný význam.

GRAMATIKA: Adverbia v tabulce vyjadřují lokaci (tj. kde co je). Více o adverbích vyjadřujících směr a lokaci najdete [zde](#). GG 24. 2

Vyberte opozitum.

dole – **nahoře**/vpravo/vlevo

tam – dole/**tady**/vpravo

nahoře – tam/**dole**/nahoře

vpravo – tady/**nahoře**/**vlevo**

tady – **tam**/**dole**/vpravo

vlevo – **vpravo**/nahoře/tady

Co kde je? Doplňte.

A picture of a hospital or "poliklinika". There should be a background, the first, second and third floor. There are departments with numbers there. A very good inspiration for very simple pictures can be found at <http://www.varianty.cz/index.php?id=16&item=37>, Český den (učebnice), page 132.

praktický lékař chirurgie gynekologie pohotovost oční (oddělení)

zubní (oddělení) alergologie ortopedie

gynekology (there can be a baby or a pregnant woman here)	a general practitioner	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chirurgie je v prvním patře vpravo. 2. Ortopedie je v přízemí vlevo. 3. Gynekologie je ve třetím patře vlevo. 4. Zubní je v druhém patře vlevo. 5. Alergologie je v prvním patře vlevo. 6. Pohotovost je v přízemí vpravo. 7. Oční je v druhém patře vpravo. 8. Praktický lékař je ve třetím patře vpravo.
dentist	eye specialist	
alergologie	surgery	

orthopedics	emergency	

4. Číslo 10–100

03_8 Poslouchejte. Opakujte, co slyšíte.

11	jedenáct	---
12	dvanáct	20 dvacet
13	třináct	30 třicet
14	čtrnáct	40 čtyřicet
15	patnáct	50 padesát
16	šestnáct	60 šedesát
17	sedmnáct	70 sedmdesát
18	osmnáct	80 osmdesát
19	devatenáct	90 devadesát
---		100 sto

VÝSLOVNOST: Při opakování nových slov pečlivě nacvičujte přízvuk na první slabice. Více o výslovnosti najdete [zde](#). **GG 2**

VŠIMNĚTE SI: Číslo 11 až 19 mají koncovku -náct. Číslo 20 až 40 mají koncovku -cet. Číslo 50 až 90 mají koncovku -desát. Přehled základních číselok najdete [zde](#). **GG 17. 1**

Doplňte koncovky -náct, -cet nebo -desát.

-náct -cet -desát

11 – jedenáct
 20 – dvacet
 80 – osmdesát
 30 – třicet
 16 – šestnáct
 70 – sedmdesát
 40 – čtyřicet
 90 – devadesát
 12 – dvanáct
 60 – šedesát

03_9 Poslouchejte. Vyberte číslo, které slyšíte.

13 / 30
 15 / 50
 18 / 80
 12 / 20
 16 / 60
 14 / 40
 19 / 90
 17 / 70
 20 / 90

03_10 Doplněte čísla. Pak kontrolujte poslechem.

Hasiči mají telefon 150.
 Pohotovost má číslo 155.
 Policie má číslo 158.
 Univerzální číslo pro pomoc je 112.

03_11 Doplňte dialogy, které můžete slyšet v nemocnici.

03_11_1

Prosím vás, kde je rentgen?
 V přízemí, místnost číslo 35.

03_11_2

Prosím vás, kde je pokoj číslo 18?
 V druhém patře.

03_11_3

Nevíš, kolik tady stojí káva v automatu?
 15 korun.
 A kolik stojí voda?
 10 korun.

03_11_4

Kolik stojí parkoviště?
 20 korun na hodinu.

5. Důležité výrazy a fráze

Prosím vás, kde je tady...?

To je dole.

To je nahoře.

To je v druhém patře.

To je v prvním patře.

To je ve třetím patře.

To je vlevo.

To je vpravo.

Hasiči mají telefon 150.
 Pohotovost má telefon 155.
 Policie má telefon 158.
 Univerzální telefonní číslo pro pomoc je 112.

6. Test

Seřadte věty.

Praktický lékař je ve třetím patře vpravo.

lékař	.	vpravo	Praktický	patře	ve	třetím	je
-------	---	--------	-----------	-------	----	--------	----

Prosím vás, kde je alergologie?

?	vás	kde	Prosím	alergologie	,	je
---	-----	-----	--------	-------------	---	----

Pohotovost má telefon 155.

telefon	.	155	Pohotovost	má
---------	---	-----	------------	----

Rentgen je v přízemí?

?	přízemí	v	Rentgen	je
---	---------	---	---------	----

Oční oddělení je v prvním patře vlevo.

.	oddělení	prvním	vlevo	je	patře	v	Oční
---	----------	--------	-------	----	-------	---	------

Kde kdo pracuje? Doplňte název oddělení v nemocnici.

na zubním (oddělení) na otorhinolaryngologii (ORL) na imunologii na gynekologii
na kožním (oddělení) na alergologii na neurologii na chirurgii na interně na ortopedii
na psychiatrii na očním (oddělení)

alergolog a alergoložka		na alergologii
gynekolog a gynekoložka		na gynekologii
chirurg		na chirurgii
imunolog a imunoložka		na imunologii
internista a internistka		na interně
neurolog a neuroložka		na neurologii
ortoped a ortopedka	pracují	na ortopedii
otorhinolaryngolog a otorhinolaryngoložka		na otorhinolaryngologii (ORL)
psychiatr a psychiatrička		na psychiatrii
kožní lékař a kožní lékařka		na kožním (oddělení)
oční lékař a oční lékařka		na očním (oddělení)
zubní lékař a zubní lékařka		na zubním (oddělení)

Jak tyto lidi oslovíte? Vyberte, co je správně.

Odkud jste, pane doktore/pan doktor?
To je paní profesorka/paní profesorko.
Pan doktor/pane doktore, jaký máte telefon?
Sestřička/sestřičko, můžeme si tykat?
Pan profesor/Pane profesore tady není.
Paní doktorka/Paní doktorko, vy jste z České republiky?
Paní doktorka/Paní doktorko je tady.

Doplňte věty.

v prvním patře telefon policie je prosím vás ve vpravo
kolik

Prosím vás, kde je tady nemocnice?

To je v prvním patře.

To je v druhém patře.

To je vpravo.

Nevíš, kolik tady stojí káva v automatu?

Pohotovost má telefon 155.

Policie má telefon 158

Univerzální telefonní číslo pro pomoc je 112.

Napište čísla.

čtyřicet – 40

osmdesát – 80

dvanáct – 12

šedesát – 60

dvacet – 20

devatenáct – 19

devadesát – 90

sedmdesát – 70

sto – 100

třináct – 13